

HÄLSOHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

UTBILDNINGSPLAN
Tandhygienistprogrammet, 180 högskolepoäng

Gäller fr.o.m.: 2013-08-26

UTBILDNINGSPLAN

Tandhygienistprogrammet, 180 högskolepoäng

Study programme in Dental Hygiene, 180 credits

Programkod:	HGTAH	Gäller fr.o.m.:	2013-08-26
Fastställd av:	Utbildningsrådet 2007-03-22	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Reviderad av:	VD 2012-10-11		
Version:	3		
Diarienummer:	HHJ 815/2006 ad 6 avdelningen för naturvetenskap och biomedicin		

Examensbenämning

Tandhygienistexamen

Filosofie kandidatexamen med huvudområdet oral hälsovetenskap.

Higher Education Diploma in Dental Hygiene

Bachelor of Science with a major in Oral Health Science.

Programbeskrivning

Omfattning

Utbildningsprogrammet som leder till yrkesexamen som tandhygienist omfattar 120 högskolepoäng. För yrkesexamen som tandhygienist och kandidatexamen med huvudområdet oral hälsovetenskap omfattar programmet 180 högskolepoäng.

Programmet är uppbyggt av kurser. Till varje kurs finns en fastställd kursplan med angivna förkunskapskrav.

Utbildningsprogrammet består av obligatoriska kurser om 120 högskolepoäng för tandhygienistexamen och ytterligare 45 högskolepoäng för den student som avser att avlägga en kandidatexamen. Inom ramen för kandidatexamen ingår dessutom valbara kurser om 15 högskolepoäng. Ett läsår om 40 veckor omfattar 60 högskolepoäng, varvid 1,5 högskolepoäng i genomsnitt motsvarar en veckas studier om minst 40 timmar. Kurserna för tandhygienistexamen och kandidatexamen i oral hälsovetenskap anges på sidan 5-6.

Innehåll och upplägg

Verksamhetsfältets tvärvetenskapliga karaktär inbegriper såväl naturvetenskapliga, medicinska, samhälls- och beteendevetenskapliga ämnen som huvudområdet oral hälsovetenskap. I huvudområdet oral hälsovetenskap ligger tyngdpunkten på förebyggande och hälsofrämjande munhälsoarbete. Integrering av teori och praktik sker genom tillämpningsövningar inom preklinisk och klinik.

Preklinisk tillämpning innebär träning i olika behandlingsmoment på fantom och är förlagd till Hälsohögskolans tandhygienistlaboratorium och studentklinik.

Klinisk tillämpning innebär behandling av barn- och vuxenpatienter under handledning. Detta tillämpas genom verksamhetsförlagd utbildning dels på Hälsohögskolans studentklinik dels till en folktandvårdsklinik (basstudieplats) inom eller utom Jönköpings län. I de kurser där verksamhetsförlagd utbildning ingår anvisas basstudieplats av Hälsohögskolan, avdelningen för naturvetenskap och biomedicin.

Arbetsformer

Utbildningen bedrivs med ett problemorienterat arbetssätt. Arbetsformer anpassas efter kursens karaktär och grad av fördjupning och kan bestå av litteraturstudier, föreläsningar, seminarier, uppgifter enskilt

eller i grupp. På laboratorium och i klinik tränar studenten situationer som liknar den framtida yrkesverksamheten.

Internationalisering

Hälsohögskolan arbetar aktivt för att skapa en internationell utbildnings- och forskarmiljö, vilket innefattar utbyte på student-, lärar- och forskarnivå. Detta kan medföra att vissa kurser och/eller kursmoment genomförs på engelska. Internationalisering syftar till att studenten blir medveten om sin roll och sitt ansvar som professionell tandhygienist i ett globalt perspektiv. Detta kan ske via utbytesprogram för studier utomlands men även genom möten med utländska föreläsare och utbytesstudenter.

Tandhygienistprogrammet har genom Hälsohögskolan avtal med universitet och högskolor i Kanada, Vietnam, Holland och Finland. För studenter som väljer att läsa kurser vid andra universitet och högskolor är kravet att valda kurser har rätt kunskapsnivå och faller inom ramen för programmets målsättning, vilket avgörs av programansvarig.

Pedagogisk grundsyn

Grunden för Hälsohögskolans pedagogiska syn är att individen ges frihet att söka sin kunskap samt att ta ansvar för sitt lärande och sin personliga utveckling. Målet med lärandet är att individen skaffar sig handlingsberedskap för att delta i utveckling av ett föränderligt samhälle.

Den pedagogiska grundsynen innebär att:

- miljön för lärandet främjar aktivt kunskapssökande och studentens eget ansvar
- lärprocesser- och examinationsformer bidrar till utveckling av studentens förmåga till kritiskt tänkande, problemlösning, djupinläring och förståelse
- lärprocesser främjar utvecklingen av ett professionellt förhållningssätt i arbetet med patienter/klienter/brukare
- vetenskapligt förhållningssätt är en naturlig del i lärandet
- den verksamhetsförlagda utbildningen ger studenten möjligheter att observera, analysera och reflektera över olika aspekter av betydelse för hög kvalitet i arbetet.

Den pedagogiska grundsynen konkretiseras i de olika programmen genom arbetsformer som stöder studenternas lärprocesser. Regelbundna kursutvärderingar skall genomföras och resultatet från dessa skall beaktas i utformningen av utbildningsplaner, kursplaner, arbetsformer och examinationsformer. I detta arbete skall studenterna vara delaktiga.

Huvudområdet oral hälsovetenskap

Definition av huvudområdet

Huvudområdet oral hälsovetenskap definieras som

”Studiet av balansen mellan hälsa och sjukdom i tänder och munhålan olika väpnader samt möjligheter att påverka denna med förebyggande, hälsofrämjande och terapeutiska åtgärder.”

Tandhygienistens arbete syftar till att, genom samverkan med andra professioner, främja hälsa på såväl individ- som gruppnivå. I tandhygienistens arbete är det viktigt att stärka individens egna resurser och möjliggöra egna beslut.

Huvudområdets progression

Huvudområdet oral hälsovetenskap är organiserat så att progressionen inom programmet sker i tre färdighets- och komponentsteg. Av utbildningsprogrammets totala 120 alternativt 180 högskolepoäng omfattar huvudområdet minst 60 respektive 105 högskolepoäng.

Huvudområdet inleds i det första steget med grundläggande kunskaper om professionen ur olika perspektiv samt definition av centrala begrepp inom oral hälsa. Vidare läggs grunden för ett vetenskapligt förhållningssätt till kunskap. Inom detta steg studeras även tandhygienistens yrkesroll, yrkets filosofiska och etiska grund samt centrala begrepp inom oral hälsa. De tillämpade delarna av utbildningen tränas i metod- och teknikkurser. Studierna ska leda till att studenten kan beskriva tandhygienistyrket som profession samt kunna medverka i preventivt och hälsofrämjande arbete med utgångspunkt från oral hälsa. Steget omfattar 30 högskolepoäng.

I nästa steg studeras oral hälsa som omfattar terapeutiska åtgärder riktade mot individen med utgångspunkt från specifika metoder/modeller som ger riktlinjer och stöd för resonemang och beslutsfattande. Detta innefattar också pedagogiska strategier för undervisning och handledning. Vidare ska studenten integrera kunskaper från olika ämnesområden samt organisera och kategorisera information

på ett för problemställningen meningsfullt sätt och beskriva möjliga samband och/eller relationer mellan dessa. Prevention utgör ett centralt tema i utbildningen, där en fördjupad del finns i detta steg. Studenterna ska kunna informera olika samhällsgrupper om oral hälsa. Den vetenskapliga skolningen fördjupas i detta steg genom rapportskrivning. Inom ramen för detta steg skall den kommande yrkesrollen utvecklas och formars och studenten skall kunna uppvisa början till ett professionellt förhållningssätt. Steget omfattar 30 poäng

Verksamhetsförlagd utbildning ingår i olika former och syftar till att studenten utvecklar handlingsberedskap för att kunna lösa olika problem i praxis samt förmåga till inlevelse med beaktande av ett etiskt och professionellt förhållningssätt i relation till individer och deras närstående. En successiv fördjupning av färdigheter sker vid patientbehandling på basstudieplats och studentklinik. Studenten tränar sin självständighet i att diagnostisera, analysera och ge relevant behandling relaterad till tandhygienistens yrkesprofession. Vidare skall studenten utveckla en förståelse och respekt för andra yrkesgruppers kompetens. Verksamhetsförlagd utbildning ingår både under år två och tre.

Det sista steget har ett tydligt fokus på vetenskaplig skolning och innebär att studenten fördjupar sina kunskaper inom det valda området i oral hälsa och utvecklar handlingsberedskap för att kunna initiera och delta i förändringsarbete inom professionen och följa forskningsfronten inom huvudområdet. I detta steg betraktas oral hälsa i ett samhällsperspektiv och studenten får här reflektera över globala mål för tandvård ur olika perspektiv. Studenten skall självständigt kunna söka relevant kunskap och kritiskt granska och jämföra olika teorier och modeller och generera nya idéer. Dessutom ska studenten visa prov på ett kreativt tänkande och ett relativistiskt förhållningssätt till kunskap. Detta steg inkluderar ett självständigt examensarbete om 15 högskolepoäng inom huvudområdet och steget omfattar 60 högskolepoäng inklusive valbara kurser.

Mål

Allmänna mål

Enligt Högskolelagen (SFS 1992:1434 ändrad 2006:173 1 kap. 8 §) skall utbildning på grundnivå utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

Mål för tandhygienistexamen

Student som genomgått utbildningsprogrammet för tandhygienistexamen skall enligt examensordningen (bilaga 2 Högskoleförordningen SFS 1993:100 ändrad 2006:1053) visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som tandhygienist inom:

Kunskap och förståelse

- visa kännedom om områdets vetenskapliga grund och om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa kunskap om och förståelse för munhålets betydelse för det allmänna välbefinnandet och allmäntillståndets inverkan på munhälsan, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att initiera och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete inom tandvården för såväl enskilda som grupper av patienter,
- visa förmåga att självständigt utföra undersökningar av karies och parodontit samt att utreda och analysera behov av munhälsovårdande insatser,
- visa förmåga att genomföra och utvärdera insatta åtgärder samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att förmedla sin kunskap till olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt och därmed värna om och respektera patientens behov,
- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverka med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskaper och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För tandhygienistexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Mål för kandidatexamen

Student som genomgått utbildningsprogrammet för kandidatexamen i oral hälsovetenskap skall enligt examensordningen (bilaga 2 Högskoleförordningen SFS 1993:100 ändrad 2006:1053) visa sådan kunskap och förmåga som krävs för generella examina avseende kandidatexamen inom:

Kunskap och förståelse

– visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För kandidatexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Utöver förordningens mål för kandidatexamen är Hälsohögskolans lokala mål för utbildningen att studenten skall:

- visa förmåga till ökad självständig planering, genomförande och evaluering av patientbehandling i olika åldrar
- visa förmåga att se huvudområdet oral hälsovetenskap ur ett kulturellt och internationellt perspektiv.

Innehåll

Samtliga kurser inom programmet ges på grundnivå.

Obligatoriska kurser i huvudområdet

- Vetenskaplig grundkurs 7.5 högskolepoäng
- Oral hälsa, introduktion 7.5 högskolepoäng
- Oral hälsa, prevention I 7.5 högskolepoäng
- Oral hälsa, metod och teknik 7.5 högskolepoäng
- Orala hälsans bestämningsfaktorer, examensarbete 7.5 högskolepoäng
- Oral hälsa, prevention II 7.5 högskolepoäng
- Oral hälsa, verksamhets förlagd utbildning I 15 högskolepoäng

Följande kurser avser kandidatexamen

Oral hälsa i ett samhällsperspektiv 7.5 högskolepoäng
Oral hälsa med fokus på barn och ungdom 7.5 högskolepoäng
Oral hälsa, verksamhetsförlagd utbildning II 7.5 högskolepoäng
Vetenskaplig fortsättningskurs inom oral hälsa 7.5 högskolepoäng
Oral hälsa, uppsats 15 högskolepoäng

Valbara kurser inom huvudområdet (avser kandidatexamen)

Oral hälsa, verksamhetsförlagd utbildning III 7.5 högskolepoäng
Oral hälsa, internationella perspektiv 7.5 högskolepoäng
Oral health, clinical practice 7.5 högskolepoäng
Oral health, clinical practice 15 högskolepoäng

Obligatoriska kurser i övriga ämnen

Naturvetenskapliga ämnen:

Medicinsk mikrobiologi, vårdhygien och immunologi – inriktning oral hälsa 7.5 högskolepoäng
Anatomi och fysiologi grundkurs 7.5 högskolepoäng
Patofysiologi och farmakologi, inriktning oral hälsa 7.5 högskolepoäng
Odontologi, grundkurs 7.5 högskolepoäng
Odontologi, fortsättningskurs 7.5 högskolepoäng
Odontologiska specialiteter 7.5 högskolepoäng

Beteendevetenskapliga ämnen:

Hälsokommunikation 7.5 högskolepoäng
Psykologi grundkurs 7.5 högskolepoäng

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt Matematik B, Naturkunskap B, Samhällskunskap A. Eller: Matematik 2a/2b/2c, Naturkunskap 2, Samhällskunskap 1b/1a1+1a2.

Tillgodoräknande

En student som gått igenom delar av högskoleutbildning med godkända resultat vid någon annan svensk eller utländsk högskola eller har inhämtat motsvarande kunskaper och färdigheter på annat sätt kan efter prövning få detta tillgodoräknat inom ramen för sin utbildning vid Hälsohögskolan. Efter framställan med nödvändig dokumentation av studenten, beslutar prefekt till vars avdelning kursen är knuten, om tillgodoräknande kan ske. Studenten skall underrättas skriftligt om innehållet i beslutet.

Villkor för fortsatta studier

Mellan årskurserna finns utbildningsspärrar. För att få påbörja studier i årskurs 2 krävs att den studerande är godkänd i kurser om minst 45 högskolepoäng från årskurs 1. Mellan årskurserna 2 och 3 skall kurser om 60 högskolepoäng från årskurs 1 och minst 45 högskolepoäng från årskurs 2 vara godkända. Förkunskapskrav för tillträde till respektive kurs framgår av kursplanerna.

Examenskrav

Tandhygienistexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng. Studenten skall inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete). Kandidatexamen i oral hälsovetenskap uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng, varav minst 90 högskolepoäng med successiv fördjupning inom huvudområdet oral hälsovetenskap. För kandidatexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna även ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet oral hälsovetenskap (Högskoleförordningen SFS 1993:100 ändrad 2006:1053, bilaga 2).

Examens- och kursbevis

Begäran om examensbevis sker på särskilt formulär (blanketten finns tillgänglig på högskolans hemsida) och inskickas till Studerandeenheten. Examensbevis utfärdas efter avslutad utbildning under förutsättning att examensresultaten är inrapporterade i studiedokumentationssystemet. På uppdrag av Hälsohögskolan utfärdar representant vid Studerandeenheten examensbevis.

Om examensbeviset avser utbildning vid mer än en högskola/universitet, skall beviset utfärdas av den högskola/det universitet där studenten senast har godkänts i prov eller slutfört sin utbildning, om inte de berörda skolorna i det enskilda fallet kommit överens om annat.

Begäran om kursbevis sker på särskilt formulär (blanketten finns tillgänglig på högskolans hemsida) och inskickas till Studerandeenheten. Kursbevis utfärdas under förutsättning att examinationsresultaten är inrapporterade i studiedokumentationssystemet. På uppdrag av Hälsohögskolan utfärdar representant vid Studerandeenheten kursbevis.

Legitimation

Efter fullgjorda kursfordringar om 120 högskolepoäng utfärdar Hälsohögskolan, på studentens begäran, examensbevis vilket ligger till grund för Socialstyrelsens utfärdande av legitimation.

Övrigt

Betyg

I enlighet med av Högskolan i Jönköping fastställda bestämmelser skall i kursplanen anges de betygsgrader som används. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Som betyg används A, B, C, D, E, FX, F enligt ECTS-skalan (European Credit Transfer System).

Hälsohögskolan kan föreskriva om ett annat betygssystem, vilket beslutas av VD. I sådant fall anges detta i kursplanen.

Begränsad examinationsrätt

Student har rätt till tre tentamenstillfällen per kurs och läsår, undantaget de kurser där ordinarie tentamen infaller i maj/juni, då endast omtentamen i augusti kan erbjudas. Det andra examinationstillfället skall hållas i så nära anslutning som möjligt till den ordinarie examinationen.

Period för uppsamlingstentamina är en vecka i anslutning till påföljande terminsstart. Avdelningschef beslutar om sådana tentamenstider, vilka annonseras senast vid slutet av innevarande termin.

En student, som tre gånger underkänts på samma kurs eller delkurs, har rätt att på begäran få en ny examinator utsedd. Beslut fattas av VD.

Efter tre underkända tentamina har student rätt att på begäran få därpå följande tentamina rättade av lärare som inte har rättat de tre underkända, och som utses av examinator eller om examinator rättat, av VD.

Om förutsättningarna för examinationen förändrats på grund av kursplaneändringar medges omprövning enligt förutvarande bestämmelser vid högst två tillfällen inom ett år efter förändringen, om inte examinator och berörd student kommer överens om annat.

Studieuppehåll och återupptagande av studier

Studieuppehåll kan endast sökas och beviljas från utbildningsprogram, inte från kurs.

Studieuppehåll söks av studenten på särskilt formulär och inlämnas till avdelningen för naturvetenskap och biomedicin. Studieuppehåll beviljas för högst ett år. Förlängning kan beviljas om särskilda skäl föreligger. Studieuppehåll beslutas av avdelningschef. Avdelningschefen skall meddela beslutet skriftligt och i samråd med studenten planera återupptagandet av studierna. Studierna bedrivs då enligt den utbildningsplan som gäller vid tidpunkten för återupptagandet.

Studenten anmäler till avdelningen för naturvetenskap och biomedicin när studier önskas återupptas.

Beslut om återupptagande av studier fattas av Avdelningschef. Beslutat skall meddelas studenten skriftligt.

Studieavbrott

Begäran om studieavbrott från program eller kurs inges av studenten på särskilt formulär till avdelningen för naturvetenskap och biomedicin. Innan studieavbrott beslutas skall studenten ha rätt till studievägledning. Beslut om studieavbrott fattas av avdelningschef, vilken också ansvarar för att studenten avregistreras från kursen.

Tillfälligt avbrott av kurs

Hälsohögskolan får avbryta en students medverkan i praktik eller klinisk verksamhet under pågående kurs om en student i praktik visat grov oskicklighet när han/hon tillämpat sina färdigheter på människor. En student vars praktik har avbrutits p.g.a. grov oskicklighet får inte delta i kursen på nytt innan

kursansvarig eller examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som behövs. I samband med beslut om avbrytande ska i beslutet anges på vilka grunder avbrottet är baserat. Efter beslutet ska även en individuell plan fastställas för studenten i vilken ska framgå vilka kunskaps- och färdighetsbrister som finns, vilket stöd studenten kan räkna med, hur kontrollen ska gå till, när den första kontrollen ska äga rum och när ev. nya kontroller får äga rum.